

||| månadens epiztel

Epizteln innehåller denna gång information om paratuberkulos, positivt IBR-prov i mjölkscreening,

en rabid hund och nyheter om fågelinfluensaläget. Epizteln är ett samarbete mellan SVA och Jordbruksverket och är i detta nummer sammanställd av Gudrun Orava, SVA, telefon 018-67 40 00.

FLER GÅRDAR SPÄRRADE FÖR PARATUBERKULOS

Paratuberkulos har bekräftats hos en tjur på en gård på norra Öland, som Epizteln rapporterade i SVT 4/05. Den sjuka tjuren ingick i en grupp på fem tjurar som importerades från Tyskland 1999. Smittspårning pågår. De fem tjurarna såldes snart efter importen till flera olika besättningar, vilka nu är spärrade. Omfattande djurförflyttningar har förekommit från såväl den ursprungliga, importerande besättningen, som den smittförklarade gården. Den 24 mars var besättningar i Kalmar, Jönköpings, Västra Götalands och Östergötlands län involverade. Hittills har 14 gårdar spärrats.

Paratuberkulos är en vanligt förekommande sjukdom i flertalet EU-länder och i övriga världen. I Sverige vet vi genom de senaste årens provtagningar, bland annat inom paratuberkulosprogrammen, att förekomsten av paratuberkulos är mycket låg. Senast paratuberkulos påvisades i Sverige var år 2000 då en smittad besättning hittades inom övervakningsprogrammet. Smittan i denna besättning kunde härledas till den smittkedja som bekämpades under 1990-talet.

På grund av den låga känsligheten hos de testmetoder som finns tillgängliga innebär import av levande djur en avsevärd smittrisk. Veterinärer spelar en viktig roll i detta avseen-

de genom att informera djurägare om testernas låga känslighet. Det råder tyvärr en övertro på att ett negativt resultat vid införseltesterna hos enskilda djur utgör en garanti för smittfrihet. Djurägarna bör upplysas om att det från smittskyddssynpunkt är lämpligare att importera sperma och embryon än levande djur.

POSITIVT IBR-PROV I MJÖLKSCREENING

Vid den årliga screeningtestningen av mjölkprover påvisades ett positivt IBR-prov i en mjölkkobesättning i Mellansverige. Efter kontakt med djurägare och veterinär framkom inget i anamnesen eller den kliniska sjukdomsbilden i besättningen som förstärkte misstanken. Besättningen spärrades i väntan på kompletterande provtagning och analys av individuella blodprover. Samtliga individuella prover visade sig sedermera vara negativa och spärren hävdes omgående på besättningen.

IBR orsakas av bovint herpesvirus typ-1 och förekommer över hela världen, särskilt i områden med intensiv nötkreatursproduktion. Sverige friförklarades från IBR 1998 och i de övriga nordiska länderna råder också en gynnsam IBR-situation.

RABID HUND

Dagarna före påsk väcktes en misstanke om rabies hos en hund i norra Sverige, nära den finska gränsen. Vid en och en halv månads

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, d v s utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

FOTO: BENGT EKERIC

Vid den årliga screeningtestningen påvisades ett positivt IBR-prov i en mjölkbesättning i Mellansverige. Samtliga individuella prover visade sig sedermera vara negativa. Arkivbild, djurägaren har inget samband med artikeln.

ålder hade hunden tagits in illegalt till Sverige från Ryssland. Senare hade den även förts till Finland, där den bland annat blev rabiesvaccinerad. Den nu 22 månader gamla hunden, som hölls som familjehund, visade plötsligt tendens till aggressivitet och bet även sin ägare. Under en veckas tid blev hunden allt mer aggressiv och kunde inte längre hållas inomhus utan fick förvaras ute i hundgård där den bet oprovocerat i inredning och i sig själv, beteenden som kan ses hos rabida djur. Hunden avlivades och skickades till SVA för obduktion och rabiesundersökning. Rabiesundersökning och obduktion var negativ. Djurägaren och

veterinärens assistent (som fått ett rivsår vid hanteringen av hunden) fick postexpositionspylax mot rabies initierad av den ansvarige smittskyddsläkaren. Behandlingen avslutades i och med den negativa rabiesundersökningen av hunden.

FÅGELINFLUENZA I VÄRLDEN

Utbrotten av fågelinfluensa A subtyp H5N1 fortsätter i Vietnam, Thailand och Kambodja, de länder som även haft humanfall. I Kambodja har ett andra humanfall diagnostiserats och i Vietnam har man sett en tendens till att humanfallen kommer i anhopningar.

Även om ingen idag kan svara på om fågelinfluensan kan börja sprida sig mellan människor, ökar risken ju fler människor och ju fler djurslag som blir smittade. Om en och samma person samtidigt smittas av både fågelinfluensa och human influensa kan det leda till att fågelinfluensavirus byter ut några av sina gener till gener som är bättre anpassade till mänskliga celler. Detta ökar ytterligare risken för att virus ska spridas effektivt mellan människor. Framisolerade virus skickas därför till WHO för undersökning avseende större genetiska förändringar.

Nordkorea, som är ett av världens fattigaste länder, har enligt uppgift också drabbats av fågelinfluensa. Utbrottets omfattning är inte känd, men det rör sig om minst två till tre besättningar, varav en mycket stor. Det är även okänt om det rör sig om fågelinfluensa A subtyp H5N1 eller någon annan subtyp. FAO och WHO har skickat dit experthjälp och diagnostiskt material för att bistå Nordkorea i arbetet. Inga humanfall finns rapporterade. ■

Clavobay® vet.
Amoxicillin - Klavulansyra

(för ytterligare information se www.fass.se)

För behandling av följande infektioner hos hund orsakade av bakterier känsliga för amoxicillin - klavulansyra.

- **Urinvägsinfektioner**
- **Luftvägsinfektioner**
- **Hudinfektioner**
- **Tarminfektioner**

Bayer HealthCare
Animal Health

Tel. 031 - 33 98 00
www.vet.bayer.se